

Leerpad Natuurbeleving kleuters

Lesduur: ca 60 minuten

Bestemd voor groep 1/2/3

Sluit aan bij kerndoel: 39, 40a

Inleiding

Korte omschrijving van de les:

In groepjes van 4 kinderen lopen ze begeleid de leerpadposten af en doen de opdrachten die in de bakjes zitten.

Ieder groepje heeft een ouder als begeleider. De ouder leest de opdracht voor en begeleidt de kinderen bij de uitvoering.

Doelen van de les:

De kinderen hebben aan het eind van de les:

- alle zintuigen binnen natuurbeleving geoefend;
- breekbaarheid in de natuur ervaren

Beginsituatie

Praktijksituatie op school

De kinderen hebben vooraf in de klas een kort lesje gehad over welke zintuigen mensen hebben. Ze weten die ook te benoemen.

Welke vaardigheden worden van de leerlingen gevraagd?

De kinderen moeten een korte opdracht aandachtig kunnen beluisteren en onthouden. De kinderen moeten in een klein groepje kunnen blijven.

Welke kennis wordt van de leerlingen gevraagd?

De kinderen moeten weten wat je met ieder zintuig kunt doen

Belangrijk!

*Bepaal éérs de plaats van de leerpadposten en kies dán de opdrachten!

*Gebruik zoveel posten als je denkt dat de kinderen aan kunnen. Er zijn 12 posten en evenzoveel opdrachten; je bent natuurlijk vrij in de keuze hoeveel en welke posten je gebruikt.

*Spreek af met de ouders hoeveel tijd er per post wordt gebruikt. Ieder groepje een stopwatch meegeven.

*Tip: bouw eventueel een post in als drink- of eetpauze.

Lesschema:

Materialen gebaseerd op groep van 30 leerlingen = 8 groepjes.

TIJD	INHOUD	WERKV.	MATERIALEN	
			Zelf	DuNaMis
0-10	Verhaal over een kabouter die in het bos alle zintuigen gebruik (simpel verhaaltje verzinnen)	Vertellen		
11-20	Groepjes maken en aan ouders koppelen	Organiseren	Groepnrs of kleurenkaartjes	
21-50	Leerp pad volgen	Buiten interactie en opdrachten	Vuilniszak Keukenrol Mes 4 citroen 1 venkel 2 witlof 8 banaan Zoute dropjes	Leerp adposten Opdrachten Div materialen: 16 luisterbakjes 6 blinddoeken 4 loeppotjes 8 vergrootglazen 8 paar tuinhandschoenen
51-60	Naar binnen en afsluiten; ouders leerp ad op laten ruimen	Enkele kinderen ervaring laten vertellen		

Evaluatie

Voor de leerkracht:

Hoe hebben de ouders het begeleiden ervaren? Zijn ze overal aan toe gekomen?
Zat er genoeg tijd in alle posten?

Voor de kinderen: Weten de kinderen na een week nog wat ze gehoord/geproefd/gevoeld/gezien hebben?

Extra

Hieronder de opdrachten in het kort per post, daarna de diverse bladen voor iedere post (incl de benodigde materialen).

Opdrachtenlijst

- 1) Grote oren:
Laat de kinderen met hun handen een schelp maken achter de oren.
- 2) Luistermemory:
Doosjes met hetzelfde geluid laten zoeken
- 3) Mensengeluiden:
Laat iedereen heel stil zijn: welke geluiden hoor je die mensen maken?
Is dat ver weg of dichtbij?
- 4) Hoe ruikt de natuur?
Plantjes/gras/zand/boomstam/bladeren
- 5) Eetnatuur ruiken.
Met blinddoek groenten/fruit ruiken
- 6) Bewegende natuur ruiken.
Een beestje zoeken in de grond/onder een steen en dat ruiken; daarna met blinddoek elkaar ruiken. Weet je wie je ruikt?
- 7) Blind boom herkennen;
Welke boom/struik heb je gevoeld?
- 8) Voel je overal hetzelfde?
Vingers voelen dingen anders dan je huid op andere lichaamsdelen
- 9) Nat en droog;
Een gaatje graven; waar is het droog/nat. En zie je kleurverschillen?
- 10) Dichtbij en veraf;
Met vergrootglas kijken hoe dingen in de natuur er van dichtbij uit zien.
- 11) Blaadjesverzameling;
Zoek vijf blaadjes die anders zijn van vorm en kleur; welke verschillen zie je?
- 12) 10 kleuren groen
Kun je 10 verschillende 'groenen' vinden in de natuur?

Opdrachtblad Grote oren

(geen materiaal nodig)

Laat de kinderen met hun handen een schelp maken achter de oren.

a) Als er een dierengeluid te horen is, daarop focussen: welke dieren horen jullie? Als je je handen zachtjes op de oren houdt, hoor je hem dan nog? En als je heel hard op je oren drukt?

b) Als géén dierengeluiden, dierennaam fluisteren: luister eens goed welk dier ik opnoem? Daarna: de handen op de oren laten leggen en laten liplezen.

Na ca 3 dieren: handen los; als je de oren dicht hebt zitten..... hoe kun je dan weten wat ik zeg?

Opdrachtblad Hoe ruikt de natuur?

(geen materiaal nodig)

Vlakbij de post allerlei zaken laten ruiken; plantjes/gras/zand/boomstam/bladeren
Dan één blaadje laten plukken en laten 'kneuzen' – ruik dan nóg eens.
Eventueel laten benoemen: lekker/vies, sterk/niks, ruikt als....., vrolijk/droevig etc.
Eventueel zand in de hand en heel snel wrijven tot het warm wordt; ruik dan nog eens!

Opdrachtblad Luistermemory

(8 setjes van 2 bakjes)

De kinderen gaan in een kring zitten. Ieder krijgt 4 bakjes waarvan er twee dezelfde inhoud hebben en dus hetzelfde klinken. Ze moeten doosjes met hetzelfde geluid bij elkaar zoeken. Als iedereen klaar is, schuiven de bakjes door.

>Er zijn in totaal 8 setjes van kleine, ondoorzichtige bakjes. In die bakjes zitten 8 verschillende materialen; dus van ieder materiaal zijn er 2 bakjes die 'bij elkaar horen'<.

Opdrachtblad

Mensengeluiden

(geen materiaal nodig)

De kinderen gaan in een kring zitten met de ruggen naar elkaar; ze raken elkaar niet aan. Ze doen bij voorkeur de ogen dicht. Vertel een verhaaltje over het stille tovenaarsgroepje. Die gaan in een kring zitten en luisteren naar de natuur..... maar soms horen ze ook mensengeluiden.

Dat gaan wij ook doen: ogen dicht, vinger opsteken als je iets hoort. Als ik je naam roep mag je het zeggen.

Welke hoor je nu? Wat is dat? Dichtbij of ver weg?

Opdrachtblad

Eetnatuur ruiken

(4 blinddoeken, een citroen, venkel, witlof, banaan, zoute drop + mes + keukenrol + vuilniszak)

De kinderen gaan in een kring zitten met de ruggen naar elkaar; ze raken elkaar niet aan. Je doet de kinderen een blinddoek om.

Stel je voor dat je helemaal blind bent net als een mol, je kruipt door de gangen die je hebt gegraven. Plotseling kom je iets hards tegen in de grond waar je niet doorheen kunt graven. Je knijpt er een beetje in, als je het weet steek je je vinger op. Je ruikt eraan, je voelt eraan en je.....proeft. Wat proef je? Zoet, zuur of zout? Geef de kinderen iedere keer een stukje van één van de etenswaren....

Opdrachtblad

Bewegende natuur ruiken

(4 loeppotjes)

De kinderen laten zoeken bij de post naar beestjes. Doe het in het potje en steek je neus in het potje. Je ruikt het best als je je ogen dicht doet. Wat ruik je?

Als dit klaar is, vorm je tweetallen en je laat de een ruiken aan de ander. Wat ruik je? Zoet, zout, zuur, bitter? Vraag wat heb je gegeten, wanneer heb je gedouched, ruik je naar zeep, etc etc.

Opdrachtblad

Blind boom herkennen

(2 blinddoeken)

Je vormt tweetallen; één van de twee krijgt een blinddoek om. **DOE DIT EERST ZELF VOOR:** De ander pakt de geblinddoekte bij één (linker)hand en de tegenoverliggende (rechter)schouder en leidt hem/haar naar een willekeurige boom.

De geblinddoekte voelt de vorm van de boom van de grond tot zo hoog mogelijk en onthoudt: hoe voelt de schors? Zit er mos op? Waar zitten takken? Hoe dik zijn de stam en de takken? Hoe ruikt de boom? Etc etc

Als de geblinddoekte klaar is (bijv 30 seconden) dan leidt de ander hem/haar naar het beginpunt, draait de ander rond en doet de blinddoek af.

De ander moet dan de boom aanwijzen die hij/zij herkent als de onderzochte boom.

Opdrachtblad

Voel je overal hetzelfde?

(4 vergrootglazen)

Laat alle kinderen een stukje mos zoeken en 'plukken'. (Maak duidelijk dat dat alleen maar mag als je les hebt van de juf/meester/boswachter)

Laat de kinderen alle zintuigen en het vergrootglas gebruiken om het mos te ontdekken; begin met het voelen met de vingers, daarna:

Rug van de hand

Neus

Wang

Onderarm

Onderbeen

Etc

Wat voel je? Warm/koud, hard/zacht, fijn/grof, licht/zwaar, sterk/slap etc

Opdrachtblad

Nat en droog

(eventueel tuin-handschoenen)

Laat de kinderen een gaatje graven met vooraf de volgende instructie:

Graaf een gat met je handen in de grond net als een mol > dus zo groot dat je hand er WEL in kan en je voet NIET. Maar wel zo diep mogelijk.

Als je dieper komt: wordt de grond dan natter of droger? En blijft de grond dezelfde kleur? Wordt het zand lossier of vaster?

Opdrachtblad

Dichtbij en veraf

(4 vergrootglazen)

Kijk om de post heen, pak iets vast en bekijk dat eerst met een gestrekte arm. Kijk naar de kleur en de vorm.

Pak dan je vergrootglas en kijk van heel dichtbij. Kijk dan weer naar de kleur en de vorm. Verandert er iets?

Opdrachtblad

Blaadjesverzameling

(geen materiaal nodig)

Scala

Laat de kinderen in tweetallen werken. Ieder tweetal mag 5 verschillende blaadjes plukken, maar die moeten allemaal anders zijn van vorm, bladrand en kleur. Vergelijk de vondsten van de twee tweetallen met zijn allen.

D u n a m i s

Opdrachtblad

Tien kleuren groen

(geen materiaal nodig)

Laat de kinderen (solo) op zoek gaan naar 10 verschillende kleuren groen in de natuur. Ze mogen kleine (!) stukjes plukken.

Leg alle vondsten in een (met takken gemaakte) cirkel die in 4 taartdelen is opgedeeld.

Voorbeeld van een leerpadpost:

